

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 Fűzetben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Koronatanács a béke kérdésében. Andrássy kihallgatásra megy a királyhoz. A felfüggesztett rendőrtisztviselők és a jóléti bizottság.

TOLLHEGYEN.

— jan. 25.

(Disztes felvonulás.) Gróf Apponyi Albert disztelen felvonulásnak minősítette annak idején azoknak a kormánypártra való átvádolását, a kik — őt, a vezért megvádolván — annak idején a nemzeti pártot elhagyták. Ezen disztelen menetnél is ütöttebb és kopottabb (valóban szószerint is ütöttebb) banda kopogtat most a bécsi császári várak ajtaján. A darabont-főispánok járulnak Ő Felsége elé, hogy a királyi kegyben megfűrdvén, az eddig reájok tapadt szennyet lemossák, felhatalmazást kérvén arra, hogy ismét bemocsokolódhassanak. A Sisera hada jelenik meg hát a király előtt, a hazaárulók, kiket hazájokban alig fogad be hajlékába tisztességes család, vendégei lesznek az osztrák császárnak. Nagyobb meggyalázása a magyar nemzetnek ezen árulók szívesen látása, mint szeptember 23-ika, a midőn a „Burg“-ból a nemzet vezéreit kitessékelték. A Falstoff serege bocsátatik be oda, a hol a magyarok legjobbjai udvarképteleneknek ítéltetnek. Imé, mégsem oly igen szigorú az a sokat emlegetett spanyol etikett, hamár ezek a gyatra firmák is keresztül bujhatnak

rajta. Az „Idegen nő“ tisztességes asszonya mondja, mikor a kalandor asszony szívesen látására kényszerítik:

„Nyissátok ki a kapukat, most már mindenki bemehet!“

Ugyanezt mondhatják ezentúl a bécsiek is, akik előtt különben bezárták a kapukat, mikor a nép a „Wacht am Rhein“ dalával kívánt a Burgnak kedveskedni. Most már ők is bemehetnek, nem is lehetetlen, hogy előbb utóbb meg fogják tenni. — A főispán urakat különben kegyesen fogadja a császár, első kérdése valószínűleg ez leend:

— Sajnálattal nélkülözöm önök közül a darabont-megyefőnöki kar gyöngyét, Kovács Gusztávot!

(Fejérváry felül) Fejérváry Géza báró, miniszterelnök felült a vonatra és Bécsbe utazott. — Ha a királyt abban az irányban informálta, hogy a nemzet engedmények nélkül szerelne le, akkor Fejérvárynak is felült a király. Ő pedig Vészi Józsefnek, aki sugalmazta és akit maga után hívott Bécsbe. Felült a vonatra, fel a magas lóra, a melyről annál nagyobbat fog pottyanni.

(A nagyhatalom.) Nikita montenegrói fejedelem olasz nászától nyert fegyverekkel gyakoroltatja hadait a mi határainkon. — Megérjük még, hogy ő lesz a reánk támadó balkáni hadak fővezére és a kis Montenegróval poroltatja ki Európa ezt a bárgyu bécsi „nagyhatalmat.“ Olyanféle jelenet lenne ez, mint mikor az „Uj földes ur“-ban Ankerschmidt az öklömnyi Gyuszi inasgyerekekkel dobálja ki Stroffot, a hórihorgas osztrák kémet. Mulatságos ám egyuttal tanulságos história származik majd ebből.

Néhány szó a „hazai ipar“ pártolásáról.

— jan. 25.

Most, néhány napja olvastam egyik nagyobb budapesti újságban a következő mondásokat: „Nem kell osztrák gyártmány!“ Hazafiság-e az, ha azt a keserves pénzt, amit a magyar kar és magyar koponya fáradsága révén nehezen megszerzünk, osztrák zsebekbe vándoroltatjuk. Nem, ezerszer nem. Ország- és nemzetellenes bünt, árulást követ el az, a ki segédkezet nyújt,

Az én keresztanyám.

Jól sikerült kis gyöngéd tréfa. Egy nemrég elmúlt napsugaras, különben hideg vasárnap délelőttjén nagy meglepetés várt rám keresztanyáméknál. Tizedliter tizedrésznijének felett meg a köbtartalma annak a kis üvegnek, amit tőle kaptam egy négyzetméternyi, fehérkendővel leterített tálcán; a melyeknek a nyakára egy gummi szalaggal kis pohár volt felerősítve, ami arra engedett következtetni, hogy s kis üveg tartalma valami itóka lehet; továbbá egy fehér papír szalagot viselt, amin ez állott: „Idegszillapító nyakolaj.“

Tisztában voltam a helyzettel és azzal, hogy először megköszönöm, másodszer megiszom mind egy csöppig, harmadszor a cimszalagot elteszem emlékül, negyedszer minden erőmet arra fordítom, hogy ezen „nyakolajnak“ nevezett orvosságnak tényleg hatása legyen (Hogy t. i. ne sodorjam mindig a bajszomat, ami nincs is.) Hanem ennek a kis itókának az elfogyasztására valamelyes ünnepélyes módot kellene kitalálnom — így gondolkodtam, de nem tudtam megállódásra jutni. Ugy nem fogyaszthatnom el mint az urvacsorai bort, mert ez nem lenne méltó egy kálvinista emberhez; magam meg

csak körmenetet nem tehetek, amelyiknek a végén egyhajtókára kiigyam az egészet, mert ez nevelés lenne. Kíváltképen meg ha elfelejteném, hol kezdtem a kört és úgy járnék mint az egyszeri kisbíró(!)

Ej mit semmi felkiáltó jel. Elmondom hogy járt a kisbíró mert hátha nem tudja valaki.

Hát úgy, hogy a falu jegyző ura hosszú papír szalagra (de hosszú képzeldjenek kérem) kidobolni valókat irt fel és átadta a kisbírónak, hogy kurrentálja ki azokat a faluban. A kis bíró uram pedig úgy szokta volt ezeket a nagy dobpergetés után fölolvadni, hogy két kezével a papírszalag két felső részét a hüvelyk ujjak belső első izületi izmai és a mutató ujjak második izületének a jobb felső izmai közt kieszesztatja folytonosan. Értik ezt kérem? . . . Nem értik! . . . Az mindegy; elég, ha én és a kisbíró értjük. Ilyen fölolvadás közben egyszer aztán ugyanannyiszor egy helyben fölolvasta: berekedt és kezdte vizsgálni a dolgot, amikor aztán kiderült a turpisság. — Körmenetbe tehát nem kezdek, egyenes-

menet meg nem ünnepélyes, mert hiszen mindig egyenesen megy az ember, kivéve mikor nem megy. (Ha csak a jogász és más bálók után nem tudok egyenesen menni, de máskor igen.)

Meg kell örülni: — gondoltam és kiittam az édesnek tapasztalt folyadékot. Ropant kedves íze volt, a mi még jobban bántott azért, hogy az italka maga is megérdemelt volna valami ünnepélyesség felét. Végre mégis magamhoz tértem és kezdtem a dologról gondolkozni (a dolog alatt az ajándékozást, jobban mondva a meglepetést értem). Gondolataimnak a végeredménye abbéli meggyőződésemet tartalmazta: „hogy mégis csak kimondhatatlan jó keresztanyám van nekem!“

Eltekintve attól, hogy úgy tekint mint tulajdonfiát, ami jogot ad arra, hogy néha napjában, ha vétkezem, a fejemet is megmoshatja de csak szóval, mert tudják meg kérem, én már elmúltam huszonegy évesnek lenni, — én is határtalanul szeretem őt.

Ha egymás iránti szeretetünk egyenlő is, köztünk mégis nagy a különbség: okosságával, tudásával, szellemességével, előzékenységével, gondosságával, jóságával, szerénységével, szelidségével, szóval a legszebb erényekkel, amik kevés asszonyban vannak

hogy országunk, nemzetünk erői fogyjanak, ellenben a szomszédos Ausztriát a jóléthez a pukkadásig felhizlalja. A császár érdeke nem a mi érdekünk. Kötelessége minden igaz magyarnak, hogy az osztrák gyártmányokat kerülje a gombostűtől az aranyos pártáig, a csizmaszegtől a toronygombjáig. Álljanak össze a családok, községek magyar becsülettel és a haza iránt való kötelességüket kössék le arra, hogy csak magyar árut, cikket vásároljanak. Pap, bíró, jegyző, uri ember, a föld egyszerű fia, polgár, katona verődjön össze ilyen szent védszövetségbe; nem kell ehhez egyet, alapszabály, csak magyar becsület. Ezzel a becsülettel hirdesse az ígét. S ha majd mindezen buzgóságot siker koronázza, a kereskedelmi háborút győzelemmel bevégeztük, akkor fulasszuk Ausztriát saját zsirjába, akkor majd észretérnek Bécsben és lejönnek könyörögni! S akkor? Akkor visszafizetjük annyi évszázadnak rablógarázdálkodását és csak azért sem fogunk meglágyulni, hanem büszkén hangszatjuk: Le az osztrák gyártmányokkal! Ki velük a szittyia földről! Vissza!

Milyen szép szavak. Ideális rajongó képzelet. És a való? . . . Annak vázolására egy kis felfedezésemet beszélem el s majd abból vonhatunk egy-két szóval következtetést.

Szent Karácsony családi eseményében elővettük ősi szokás szerint a magyar kártyát és játszottunk dióba, mogyoróba fikést, máriást s végül orra-verődöt. Amint nézegettem a kártyákat, ott láttam a koronás, hivatalos pecsétet, ezen hangzatos szózat felett: „hazai ipar“. No lám, gondoltam, már a kártyánk hazai ipar. Merengésemből felzavart legelsőben is a makk dísznő, viselvén e közönséges felirást: Winter. Tél, vagy, ha a hazai szívnek jobban esik, megfordítva. Ez gyanús. És tényleg, minden felírás császári és királyi volt. Ezen körülmény felkelté érdeklődésemet és az ördög bibliájának végig vizsgáltam mind a 32 levelét s a következőket tapasztaltam. Tök hetes: a kártyákat Piatnik Nándor és fiai

cég készíté Budapesten. Na hála Isten! De várjunk! A piros felső nyakbavetője már nem ezen cég jegyeit viseli, hanem N. I., de tán ez pl.: Nemzeti Ipart jelent. De reményeinket tönkretette a zöld király, a midőn aranyláncának csattjait vizsgáltam: Wien — 1882 . . . áhá, itt a lóláb. Tehát ez a hazai ipar legujabb diadala! Piatnik és társa, Budapest, N. I. gyár Wien 1882 kártyáit árusítja s fennen rányomja hazai ipar, s a hatóság rásütö a királyi koronás bélyegzőt s ezzel — szentesíti a csalást.

Eddig van és nem tovább! Kedves olvasóm! Bizonyára láthatod Te is ebből, hogy nagy lángu frázisokkal nem lehet itt operálni. Az egész nép (nem merem azt írni, nemzet) lelkesedésére sem számíthatunk, mert manapság csak egyesek lelkesednek, bizottságok dolgoznak, s a nép, az Isten adta nép keresi a kenyeret, s a kenyér ellensége a hazának. Itt is tartani kell a kor áramlatával. Az a bizonyos hazai ipart pártoló bizottság volna hivatva itt is a cselekedetre. Két irányban, egyik, hogy a hazafias, magyar hatóságok ne üssék bélyegzőjüket oly hazai gyártmány fölé, a mely Bécsben készült, s melyen német felirat van; a másik, szoktassák a közönséget, hogy eleinte áldozni kell a magyar iparra, mert az még rosszabb, kezdetlegesebb az idegennél. Hivatkozzék a történelem példáira, hol látjuk, mint elégszik meg a még műveletlen Oroszország előkelősége egyszerű iparcikkkel, a midőn királynéja elrendeli a sujtó váموkat az idegen áruk ellen. Nálunk azonban még eddig nem jutottunk. Mert még mindig inkább megvette közönségünk a karácsonyfára a szép külsejű bécsi bábut a bazárban, mint a daróc ruhába bujtatott felvidéki tótót a hazai ipar kiállításán. Cselekedni kell, hogy értse meg a társadalom a maga kötelességét s hatalmát. S ha mindenki csak egy árut lök is vissza, a kereskedő meg hozatja a magyar árut, de ma még olyasmivel lételet teszi kockára, mert a közönség a silányabb, vagy drágább magyar árut hagyja nála heverni.

Kicsiny, kötelességek nyugszanak az egyesek vállain. De elgondolom, mily kicsiny cseppből lesz a tenger. A csepp magában elvész ugyan a föld porában, a melyre hull, a tenger pedig büszkén hordozza az acélkirályokat, a melyek egy-egy hadsereget tesznek ki önmagukban! Mi lenne a tengerből a csepp nélkül! Becsüljük meg a cseppeket! Becsüljük meg önmagunkban.

Myl.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 25.

A budapesti tőzsdén ma délelőtt állítólag bécsi forrásból az a hír terjedt el, hogy a király délután 3 órakor fogadja Fejérváry Géza bárót és a miniszterelnök előterjesztést fog tenni a királynak több koalíciós vezérpolitikus meghívása iránt. A hírek szerint Andrássy Gyula gróf már holnap audienciára megy a felséghez. Itt Budapesten politikai körökben e hírekről ninosennek pozitív értesülések.

(Gróf Andrássy Gyula és Kossuth)

Andrássy Gyula gróf az egész délelőttöt lakásán töltötte és csak a déli órákban látogatta meg Kossuth Ferencet, akit ma délelőtt a politikusok szokatlanul nagy számban kerestek fel.

(Pártközi konferencia.)

A szabadelpvűpártban Podmaniczky báró a párt elnöke ma este felolvasta Kossuthnak hozzá intézett levelét, melyben a pártot a pártközi konferenciára meghívja, majd kijelentette, hogy a mára összehívott értekezletet nem tartják meg. A pártban megjelent Tisza István gróf is, aki ama nézetének adott kifejezést, hogy mentől tovább folynak a kísérletezések, annál nagyobb a kiállítás a békés kibontakozásra.

(A nemzetiségek.)

Több lap hírére Kossuth Ferenc ma kijelentette, hogy ő még mindig nem kapta meg Mihályi Tivadar dr. a nemzetiségi klub

meg oly mértékben, mint ő benne, hazudnék. ha azt mondanám, hogy csak engemet mul felül, mert asszonyok közt méltó párját meg még nem is láttam, de nem is hallottam.

Iskoláimat jó eredménnyel végeztem, de ha tudatosan kérkedni próbálok és vitatkozni kezdünk, én vagyok a vert fél. Naponta kiolvasom a fővárosi és vidéki lapok politikai cikkeit; ha este politikálunk együtt (ezt nagyon sokszor tesszük, különösen mióta az ország állapota ilyen nyomorúságosra fordult), biztos politikai következtetéseivel tultesz rajtam, miközben a jog teréről cnyas-miket emlit, mintha ismerné a *Corpus Juris Hungarici* szóról szóra. (Hanem ezt már aztán én is csakugyan ismerem, de nem szóról szóra.) Ha a filozófiáról beszélünk, biztosabb alapon áll elvei bebizonyításánál, mint akár Wundt maga.

A művészethistória labirintjában és ismeretében otthon van, sőt többet! Maga is művész — szerintem ez a legszebb művészet — t. i. a gazdasszonykodás.

Mig az én életem és humorom, melynek főalkotó eleme naivitásom, csak a falművészeti Mózsi és Nucu gyerekek viselt dolgának elbeszéléséig vezethető fel, amikor ugyanis elmondom, hogy Mózsi (kifogástalan üzleti szellem) miként vesz meg egy krapeját öt gömbért Nucutól (aki keresztyén

lévén egyenesen miniszterelnöknek készül), ő addig szellemes ötletekben ragyogtatja tehetségét.

Nem is említem azt, hogy Schillert és Hugó Viktori, meg én nem is tudom, hogy még kiket, nem eredetiben olvas.

Nem lehet leírni azt a körültekintő gondosságot, amellyel családjának minden tagját elteti és amellyel engemet is kitünteti és amelyet én udvariasságommal, előző kegyességemmel, sőt gondolatainak kitalálásával próbálok egyensúlyozni. És aki azt hiszi, hogy ez nekem sikerült, rettentően csalódik. Ime egy eset.

A multkoriban egy egész éjjel nem aludtam a felett a sikertelenség feletti bánatomban, hanem cigarettre gyújtottam szüntelen (ezt is ő tőle kaptam) és törtem a fejemet a dolgon, de nem jött semmi az eszembe. Felviradtam. Már este hat óra van, még semmi sem történt az ő részéről sem. A szalonban ültünk. Hopp itt az alkalom! A csillár nagyon föl van csavarva és észre veszem, hogy apró kis korom sporák szállnak az orromra. (Hogy mért éppen az orromra! — gondoltam — de most éppen jó hogy ide szállt, mert ha a kabátomra száll, én sem veszem észre). Fölálltam helyemről és csavargatni kezdtem a csillárt pokoli

örömmel elannyira, hogy a kezemet is megégettem.

Köszönöm fiam, hogy ilyen figyelmes vagy — szolt ő, én pedig meghajtva magamat, az oldalszobának tartottam, hogy nagykabátom zsebéből kikeresendő zsebkendőmmel, az égési fájdalmaimat csitítsam. No végre valahára — gondoltam megelőzhettem valamiben az én jó kereszt anyámat és fellelte örvendeztem, sőt ajkaimat egy mosoly erejéig meg is embereltem. A nagy kabátomat azonban nem leltem a helyén. Ő utánam jön és ezeket mondja:

„A nagy kabátodat keresed? Nincs idebenn, hanem kivittem, az előszobába, hogy hideg ne legyen, ha felveszed; megfalsálnál hűlni. Ebben a kis szobában tudod nem fűtetünk!”

Ezzel végem volt . . . Kezet csókoztam, miközben majd leestem a lábomról meglepetésemben.

Ha szerzetesnek nem készülnék, arra kérném a jó Istenemet, hogy ilyen feleséget adjon nekem.

(1906. január 25.)

Sarkadi Szabó István.

elnökének választát a holnapi pártközi konferenciára való meghívás dolgában. A pártközi konferenciát, amelyet holnap tartanak meg az országháza delegációs termében nyilvános jellegű lesz.

Kossuth Ferenc, mint a horvát albizottság elnöke már érintkezésbe lépett Cingria Persival a közös értekezlet dolgában. A találkozás február 4 én lesz Fiumében.

(Andrássy a királynál.)

Bécsből jelentik: **Azon tegnapi hirt, hogy a király Andrássy Gyula grófot kihallgatásra hívta, — egész tartalmában megerősítik és hozzátesszik, hogy Andrássy ezen meghívásnak kétségtelenül és haladéktalanul eleget fog tenni.**

A késő délutáni órákban elterjedt a fővárosban a hír, hogy **Andrássy Gyula gróf öt óra tizenöt perckor Bécsbe utazott.** Andrássy holnap délelőtt Fejérváryval és Pittreich hadügyminiszterrel tárgyal és **délután járul a király elé.**

Itt említjük meg, hogy Tisza István gróf ma este Budapestre érkezett.

(A király válaszfelirata.)

A Kossuth Lajos-utcai politikai korzón nagy béke hírek voltak forgalomban. Az az értesülés járta, hogy a király válaszolni fog a parlamenti többség júniusi feliratára és ez a legfelsőbb válaszfelirat lesz az alapja a kibontakozásnak.

(Installáció bizottsági tagok nélkül.)

Aranyosmarótról táviratozzák: Ma volt Sényi Kálmán megyefőnök installációja. Sényi délelőtt titkára és Steinkogler miniszteri titkár kíséretében bevonult a közgyűlési terembe, a **hol egyetlen bizottsági tag sem volt jelen.**

A megyefőnök a közgyűlést megnyitván, Steinkogler miniszteri titkár h. főjegyzőnek kinevezte, s előtte a hivatalos esküt letette. A jegyzőkönyv hitelesítése után Sényi a közgyűlést berekesztette.

A megyebizottsági tagok ezalatt a megyeház folyosóján a Kossuth dalt és a himnuszt énekelték.

Sényi még ma elutazott Aranyosmarótra. A pályaudvaron összegyűlt közönség erősen megabcugolta, de rendezés nem történt.

(Az ellenállás.)

Csongrád vármegye mai rendkívüli közgyűlése a belügyminiszter második megegyesítő rendelete dacára fenntartani határozta a nemzeti ellenállás dolgában mi nap hozott határozatait. Együttal utasította az alkotmányvédő bizottságot, hogyha a miniszter fel is oszlatná, tovább is furgáljon.

Kecskemétről jelentik: A város Kada polgármester elnöklésével ma tartotta rendes havi közgyűlést. A belügyminiszter leiratát, mely szerint az önkéntesen befizetett állami adó elfogadásának megtiltásáról hozott régebbi határozatát a bizottságnak, megsemmisíti. Tudomásul veszik. Somogy megye átiratára, a kormánybiztosok kinevezése tárgyában, elhatározták, hogy felírják a képviselőházhoz.

(Politikai párbaj.)

Miklós Ödön orsz. képviselő, a kit Brezovay András miskolci megyefőnök a hétfői installáción történetekért provokáltatott ma Budapestre érkezett és a maga részéről Bolgár Ferenc képviselőházi alelnököt és Lisznyay Damo Tihamért nevezte meg segédeiül. A segédek holnap délelőtt ülnek össze tanácskozássra.

(Andrássy Kossuthnál.)

Andrássy Gyula gróf közvetlen elutazása előtt értekezett Lukács Lászlóval és Bánffy Dezsővel, továbbá felkereste Kossuth Ferencet, akivel hosszasan tanácskozott. — Elutazása után Széll Kálmán a nemzeti kaszinóban Lukács Lászlóval és Darányi Ignáccal hosszabb ideig tárgyalt.

(Kecskemét és a nemzeti ellenállás.)

Kecskemétről írják: Az alkotmányvédő bizottság felhívást bocsátott ki, a melyben minden adófizető polgárnak hazafias kötelességévé teszi, hogy állami adót ne fizessen, katonai szolgálatra ne jelentkezzék. A felhívást minden lakosnak kézbesítették.

(Nyitramegye.)

Nyitramegye törvényhatósági bizottsága ma tartott közgyűlésén egyhangulag kimondta, hogy a *belügyminiszter második megegyesítő rendelete dacára is fenntartja ellenállását, de az eddig önkéntesen befizetett adókat beszedelteti.*

Kizárt dolog, hogy nyitramegyének követője akadjon a többi vármegyék sorában.

(Koronatanács.)

A bécsi híradások azt látszanak megerősíteni, hogy a béke megkötését most már *Bécsben is óhajtik.*

Tudósítónk jelenti, hogy Bécsben **a király elnöklésével koronatanács volt ma délelőtt egy órakor a Burgban, amelyen Fejérváry miniszterelnök, Goluchovszky külügyminiszter, Pittreich hadügyminiszter és Burián báró közös pénzügyminiszter vettek részt. A koronatanács délután fél négyig tartott.**

A vizsgálatot megindították.

Az új id. főkapitány beiktatása.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 25.

A tegnapi felfüggesztések általános felháborodást keltettek mindenfelé. A polgárság és az egész debreceni társadalom nem tudja megérteni, hogy akkor, amidőn már jóformán elsimultak a hullámok, — miért volt szükség újabb izgalmakra?

Kristóffy — úgy látszik — nem elégedett meg azzal, hogy a nyomozás során olyan kevés eredményt tüntetett fel a megtorlás. Szüksége van arra, hogy a debreceni rendőrség köréből szerezzon bűnbakokat, akiket mulasztás címén lehet büntetéssel sújtani.

Az általános politikai helyzet láthatóan a béke hajnala kezd világosodni. Nem lehet-

telen, hogy rövid idő múlva vége lesz a másfél éves komédiának és újra rendes mederbe terelődnek az állam dolgai.

Addig felfüggesztjük múltó felháborodásunkat és csendes rezignációval szemléljük a dolgok folyását. A felfüggesztett tisztviselőknek még a vizsgálat előtt meghozhatja a béke a teljes rehabilitációt . . .

Mai híradásunk a következő:

Fegyelmi vizsgálat.

A belügyminiszter felfüggesztő rendelete folytán nyomban megindult a vizsgálat a felfüggesztett rendőrtisztviselők ellen.

A fegyelmi vizsgálatot az összes felfüggesztéseknél Vecsey Imre vezeti, akinek pártatlansága és igazságszeretete általánosan ismeretes.

A felfüggesztett rendőrtisztviselők közül egyetlen egy sem érzi magát bűnösnek s tudomásuk szerint a kihallgatásokról felvett jegyzőkönyvek sem tartalmaznak ellenük terhelő adatokat.

Igy nagyon valószínű, hogy Kristóffy ur felfüggesztéseivel is kudarcot vállal.

Orosz László és Szóts Lajos ügye.

Orosz László rendőrfogalmazó és Szóts Lajos rendőrbiztosról azt írták egyes lapok, hogy őket a törvénytelen miniszter törvénytelenül azért függesztette fel, mert Kovács Gusztáv bántalmazása ellen nem tettek semmit, holott inspekciónak voltak azon időben. Az illető urak annak kijelentésére hívnak fel, hogy e hír valótlan, mert nem voltak akkor inspekciónak és egyéb hivatalos elfoglaltságuk közben a tumultusról tudomásuk sem volt. Újabb adat arra nézve, hogy a kirendeltség mily lelkiismeretlen felületességgel végezte munkáját.

Az új id. főkapitány beiktatása.

Dr. Vaday László, az új id. főkapitány, megérkezése után intézkedett, hogy beiktatása még a ma délelőtt folyamán megtörténjen.

A hivatal átadásnál a városi tanács részéről Vecsey Imre főjegyző segédkezett.

Vaday László beiktatása után, amely délelőtt tizenegy órakor ment végbe, megjelent a városi tanács ülésén, s a jelenvolt tisztviselőknek bemutatkozott.

Helyettesítések.

A felfüggesztett rendőrtisztviselőket, hogy a hivatali munka és vezetés ne szüneteljen, a városi tanácsnak helyettesíteni kellett.

A mezőrendőrség élére Simon Miklós rendőrkapitány a bejelentési hivatal főnöke került. A bejelentési hivatal vezetését távolléte alatt Vetőssy Béla rendőrfogalmazó látja el.

Orosz László helyére Balogh Sándor tb. aljegyzőt küldte ki a városi tanács.

Vaday titkolódzik.

Vaday László, id. főkapitány a nála járt hírlapíróknak kijelentette, hogy a sajtó számára nincs semmi mondanivalója. Ha valami esemény kerül, közgei majd kielégítik a sajtó kíváncsiságát.

Ugy látszik, Vaday ur szörnyen komolyan fogja fel új ügykörét. De meg az is valószínű, hogy ittléte alatt gyakran lesz szüksége arra, hogy titkolódzon.

Padig higgye el nekünk az id. főkapitány, hogy idők multával lesz még neki — mondanivalója . . .

A felfüggesztett rendőrtisztviselők.

Az indokolatlan fegyelmi hajszára rávall Kristóffy eljárására. Nem törődik vele Kristóffy ur, hogy van-e helye a felfüggesztésnek vagy nincs, neki áldozatok kellene, hogy nemtelen, aljas bosszu-vágyát kielégíthesse.

A Kristóffy által felfüggesztett tisztviselők között is a legártatlanabb dr. Könyves Tóth Mihály mezőrendőrkapitány.

Az ő felfüggesztését a miniszter azon az alapon rendelte el, mert „bárha a helyszínén tartózkodott, célirányos intézkedéseket nem tett.”

Könyves Tóth Mihály dr. mezőrendőrkapitány sógorával, Berzöffy Vince takarékpénztári főkönyvelővel, akinek nagy része volt a Kovács Gusztáv élete megmentésében, rokonukat várják a vasutnál akkor, mikor a megyefőnök megérkezett.

Kristóffy a Könyves Tóth Mihály kapitány hibájának rója fel a Kovács Gusztáv elpáholtatását, nem lépett közbe és intézkedést nem tett, hogy a főispánt megoltalmazza.

Tóth kapitánynak ez módjában sem állott, mert ő egyáltalában mint mezőrendőrkapitány soha semmiféle rendőri szolgálatot nem teljesít, de ha még intézkedni is akart volna, nem állhatott módjában, mert egyellen szál rendőrt sem látott az állomáson és ő egyedül nem állhatott szembe olyan óriási embertömeggel.

Az ő felfüggesztése tehát teljesen indokolatlan és az egész városban általános megütközést kelt. Orosz L. rendőrfogalmazót a belügynök azért függesztette fel, mert ő egyike volt azon tisztviselőknél, kik a Kovács elleni támadás ügyében a nyomozatot végezték és mint ilyen kötelességét megsértette azáltal, hogy a tanuvallomások lényeges adatainak fekvését jegyzőkönyvbe venni elmulasztotta. Ezzel szemben ifjú Orosz László kijelentette, hogy a kihallgatásokat lelkiismeretesen teljesítette, lényegtelen dolgokat természetesen nem vett a jegyzőkönyvbe. Szolgálatban az emlékezetes estén nem volt. Az eseményekről csak 9 órakor értesült, a mikor a megyefőnök már biztonságban volt. Kijelentette különben kihallgatása során azt is, hogy ha csak 2 rendőr lett volna, a főispánt megvédi volna, még az élete kockáztatásával is. A meggyőződése szerint teljesen ártatlanul szenvedte a felfüggesztést.

Az ugyancsak felfüggesztett Szóts Lajos rendőrbiztos kijelentette, hogy az emlékezetes estén kin volt fél 7 órakor a pályaudvaron, de nem volt szolgálatban. Mégis megkérdezte Botos András titkos rendőrt, hogy van-e valami különös dolog vagy intézkedésre szükség? Botos azt mondta, nincs. Erre ő nyugodtan hazament. Az állomáson nem látott a szokottnál több népet, az állomás épülete előtt sem volt rendzavarás. Nem látta a halottas kocsit sem. Sejtelve sincs róla, miért függesztették fel.

A jóléti-bizottság és a felfüggesztések.

A jóléti-bizottság tagjai azon felfüggesztésekkel szemben, amelyek a rendőrségi kar három rokonszenves tagját és kisebb tisztviselőit érte, állást szándékszik foglalni. Ehhez azonban szükséges, hogy Thaly Kálmán alelnök, vagy Szabó Kálmán alelnök ülésre hívja össze a jóléti bizottságot.

Erre nézve dr. Révi Nándor, akit a felfüggesztett rendőr tisztviselők megbíztak, hogy a fegyelmi bíróságnál képviselje őket,

elsősorban a jóléti-bizottság három elnökét, Thaly Kálmán, Bakonyi Samu és Szabó Kálmán országos képviselőket táviratilag értesítette a történetekről és kérte, hogy a jóléti bizottságot a teendők megbeszélése szempontjából hívják össze.

A távirat szövege így hangzik:

Thaly Kálmán országgyűlési képviselő Pozsony.

Mint Orosz László rendőrfogalmazó Szóts rendőrbiztos Botos és Vadas őrparancsnokok és több közrendőr megbízott ügyvédje fölkérem Nagyságodat, mint Debrecen város jóléti bizottságának elnökét, hogy nevezetnek a belügyi ügyvivő által felfüggesztésekkel kapcsolatosan elrendelt és politikai üldözés jellegével bíró fegyelmi ügye tárgyában a jóléti bizottságot sűrűn össze hívni és annak ülésén személyesen megjelenni sziveskedjék. Kérem nagyságodat arra is, hogy polgármesterünket az iránt megkeresni méltóztassék, hogy a rendeletnek a felfüggesztésre vonatkozó részét a jóléti bizottság határozatának vétele előtt végre ne hajtsa. Azonos tartalmu sürgönyt küldöttem Bakonyi és Szabó képviselő uraknak is. Révi Nándor ügyvéd.

Bakonyi Samu távirati válasza a következő:

„Országos helyzet távozásunkat nem engedi. Holnap képviselőtársaimmal megbeszéljük, mivel sürgönyöd szerint együttesen kell eljárjunk. — Bakonyi.

Mint értesülünk Thaly Kálmán dr. országos képviselő a jóléti bizottság ülésére a napokban Debrecenben érkezik.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— január 25.

*Szorul a balkáni kapca,
Ettől gyöngül bécsi hajsz.
Magyarország és a Balkán
Mégis csak legény talpán.*

Bécs közelg felénk sok jóval.

Egyszóval:

*„Róka szoros egykor, nagy ehatnám, lukba bebujta,
Dombos az oldala lett, nem lehet ám gyere ki!”*

— **Milyen időnk lesz?** Meteor, a magyar időjós jelenti: Január hó hátralevő csomópontjai 23, 24, 26, 27 és 28 napokra esnek, amelyek közül a legerősebbek a 23 és 26 ikiak, melyeknek jellege szerint a bolygók részéről következő időjárás várható. A december 30—30 iki csomópontok hideg jellegének a beválása folytán a tavaszi fagyok sokat vesztettek valószínűségükből és ha még április 19 ig ki is tolatnak, továbbra azonban már nem terjednek, úgy, hogy a májusi fagyoktól a bolygók részéről nem igen kell tartanunk. A május 19 iki csomópont hozhat igen gyenge fagyot, vagy pedig csak hideg esőt. A fagyosszentekre egyikre sem esik hidegjellegű csomópont, de sőt az egész májushavi csomópontok inkább erősen meleg jellegűek, igen nagy a valószínűség, hogy májusban fagy az idén nem lesz s miután e hónapban sűrűn egymásra következnek a csomópontok, az változatosnak és csapadékosnak is ígérkezik.

— **A nőgyűlölet hangversenye.** A debreceni jótékony nőgyűlölet február 2-ikán tartandó hangversenyének programja végleg meg van állapítva. A hangversenyt dr. Szűts Miklós tszéki elnök „Csillagok a földön” c. felolvasása előzi meg. Utánna P. Nagy Zol-

tán tanár, zongorán fog játszani. Dóczy Irén melodramát ad elő, melyet kísérni fog zongorán dr. Mariska György. Szűcs Géza drnbájos énekszámát, melyet Tüdős Kálmán dr. fog zongorán kísérni Fisch Lajosné csalóányszerű füttyülésében lesz alkalmunk gyönyörködni; a füttyöt Rác Károly kíséri. Végül a magyar zene ihletett mestere Zöldi Marci fogja eljátszani az ő édestus nótáit bizonyára mindnyájunk gyönyörűségére. A páholyok már mind elkelték; üldőhelyek 1 koronájával és állóhelyek 50 fillérijével kap hatók Molnár Ferenc ur üzletében és este a pénztárnál. A hangverseny délután 5 órakor kezdődik. Az üldőhelyek számozva lesznek.

— **A Debr. Ev. Filléregyletnek** február 17 én, az „Arany Bika” szálló dísztermében az egyület jótékony céljaira zártkörű táncestélyt rendez. Bálépti-díj személyenként 4 korona; ez összegben egy adag hideg felvágott és tea ára is benne van. Családjegy 3 személyre 10 korona, négy személyre 12 korona. A felszolgálatot e célra felkért uri leányok teljesítik. A vacsora 8 órakor kezdődik. Utána tánc. Felülfizetések és adományok a jótékony célra köszönettel fogadtatnak.

— **Meghívás.** A „Szabadság” asztaltársaság tagjait tisztelettel felkérem, hogy sziveskedjenek pénteken a hó 26 án a „Kis-Pipá”-hoz címzett Hermel Frigyes féle vendéglőbe fontos teendők megbeszélése végett lehetőleg teljes számmal megjelenni. Tisztelettel Wacha Róbert elnök megbízásából, Goldstein Gyula titkár.

— **Elvert rágalmazó.** A női becsületet nemcsak a törvény védi mindennél erősebben, de a józanul gondolkodó ember sem engedi azt bántani, főleg ha az illető a nőnek — férje. Ha pedig mégis sértik az asszonyt, a férj lovagiasan kel oltalmára és megbünteti a sértegetőt, a rágalmazót. Dömte Ferenc hadházi lakos Téglásról ment hazafelé. Társaságában voltak Bodor József és Bodor János. Elbeszélgettek az uton egyről másról és Dömte nek, úgy látszik nagyon megoldódott a nyelve és ilyen jó hangulatban azt találta kiböki, hogy Bodor József szeretője a János feleségének. A két testvér összenézett, majd perelni, veszekedni kezdtek, a József tagadott, a János is hajlandó volt rágalmazásnak venni az egészet, a vége tehát az lett, hogy az uton közrefogták a rágalmazót és stante pede úgy elverték. — hogy annak aligha jut eszébe még valaha másnak a szerelmi ügyeivel törődni. A valóság testi sértés miatt Dömte bepanaszolta bántalmazóit, akik ellen megindították az eljárást.

— **Se pénz, se posztó.** Simkovies Pál cipész segéd néhány héttel ezelőtt Nánási Lajos szabó mestertől egy öltözet ruhát vett oly feltétellel, hogy annak árát bizonyos heti részletekben tartozik letörleszteni, mely kötelességének két ízben eleget is tett. de a múlt héten kevés volt a pénze és nem tudott törleszteni a ruha árába. A szabómester erre tegnap távollétében behatolt a lakására és onnan egy vadonatúj öltönyt elvitt, melyet addig nem akar neki visszaadni, míg a tőle vásárolt ruha árát teljesen ki nem egyenlíti. A cipész segéd ezért tegnap panaszt emelt ellene a rendőrségen.

— **A homokkerti ref. olvasó egyület.** 1906. évi január 28 ik napján (vasárnap) d. u. 3 órakor az egyület helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre az Egyület t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **Romlott zsir.** Szenes Sándor Teleki utca 82. szám alatti lakos mintegy két héttel ezelőtt Nagy Sándorné Kórház-utca 15. szám alatti lakostól egy bödön zsirt vett, melyről néhányszori használat után, meglepődve konstátálta, hogy romlott, hasznavehetetlen, egészségre ártalmas, mivel ugyanis, mint aztán kitudt vizet vegyített

bele az eladója. Mikor erről meggyőződött nyomban felkereste Nagy Sándornét és felszólította őt, hogy cserélje ki a zsirt, vagy adja vissza a pénzt. Nagy Sándorné meg is ígérte, hogy rendezni fogja a dolgot, de mert ezt mindaddig elmulasztotta tegnap feljelentette őt a rendőrségen, mely megindította ellene az eljárást.

— **Tolvaj cimborá.** Schneider János süítő segéd tegnap este a Piac utcán sétált, amikor összetalálkozott Kósa Lajos nevű kollegájával, akivel, — minthogy nagyon szeretetre méltó fiatalember volt — lekerültek a Tizenháromváros utcára s ott betértek egyik kisebb csapsházába egy kis borocskára. Majd pedig később kedvük kerekedvén sorra járták a koresmákat, miközben a Nyil utca felé baktatva, a cimborá csupa szeretetből agyba, főbe kezdte verni Schneider Jánost, aki is erélyesen kikelt a baráti szeretet illetén való megnyilvánulása ellen és olyanforma magaviseletet tanusított, minthogyha nagyon haragudnék a dologért. Erre aztán a kollega is úgy tett, mintha mélyen megbánta volna oselekedését, békíteni kezdte és hogy meggyőzze igaz és félreérthetetlen vonzalmáról átölelte és nagy csuklások közepett zafos csókot nyomott ábrázatára, mialatt keze önkéntelenül beletévedt a zsebébe, honnan kiemelte 30 koronát tartalmazó pénztárcáját, melylyel aztán, miután ismételté tanujelét adta páratlan ragaszkodásának, ürügyet keresve odébb állt. Schneider János, akit ennyi szeretet elérzékenyített, csak jó sokára vette észre pénzének eltűnését, mikor persze első dolga volt az esetet bejelenteni a rendőrségen, mely most keresi a kollégát.

— **H. Kiss Pál üdvözlése.** Ősz püspökünk fia H. Kiss Pál, a jogász ifjuság elnöke, tegnap tartotta neve napját. Ez alkalomból hivatalos volt a jogászok és theológusok nagyrésze. Megis jelentek mindannyian s éltették derék elnöküket, kire a közelgő s Debrecenben megtartandó diák kongresszus alkalmából nagy és nehéz feladatok megoldása várakozik.

— **Nyugodt alvás.** Az ember bizonyára akkor alszik nyugodtan, ha nyugodt a lelkiismerete. No de ezen kívül is vannak módok, a melyek révén nyugodt álmokat szerezhetünk. Azt a régi jó közmondást példának, hogy: egyórai alvás éjfél előtt többet ér, mint éjfél után háromórai, — egy embernek sem volna szabad elfelejteni, aki egészségére és szépségére kicsit is kényes. Kevés alvás izgatottságot, ingerlékenységet okoz, amelynek nyomai legjobban az arcon látszanak meg, amely szintelenné, beteges kinézésűvé válik. Lefekvés előtt fölötte ajánlatos langyos fürdőt venni és az ágyban egy pohár forró tejet inni, hogy nyugodt alvást biztosítsunk magunknak. Akit napközben kínos gondolatok gyötörtek, vagy nehéz gondokkal és aggodalmakkal küzdött, az jól teszi, ha lefekvés előtt forró lábfürdőt vesz. Ezáltal a fejébe toltult vér szétoszlik az erekbe. Rendetlen vérkeringésű embernek pedig ajánlatos a hideg lábfürdő, azonkívül pedig darab flanellel jól dörzsölje meg a lábait, míg azok ki nem melegszenek.

— **A „Zion” társasvácsora.** E hó 27-én azaz szombaton este megtartandó Zion-társasvácsora után táncmulatság is lesz, amolyan családi jellegű. Ennél fogva kéretnek a t. hölgyek, hogy minél egyszerűbb öltözékben sziveskedjenek megjelenni. Vacsora-jegyet nem váltó vendégek is részt vehetnek a táncmulatságban 1 korona belépti díj mellett. A kedélyesnek ígérkező mulatság iránt általános az érdeklődés s a siker érdekében nagyban fáradozik a rendezőség. Részvételi jegy a vacsorára 3 korona.

— **Megvert após.** Öreg ember kezd a gyermekébe visszafajlódni. A könnyelmű, szinte beszámíthatatlan. Gali János földműves ifjabb korában sem vette tulságos komolyan az életet, öregségére meg épen haszontalan tékozlásokba boosátkozott. Szép vagyona volt, de ez sem tarthat örökké, bizony nagyon is fogyott az öreg könnyelműsége folytán. Végre leánya és vője, Meszes

János, mikor látták, hogy sem panasz, sem intés mit sem használ, elhatározták, hogy más eszközöz fordulnak. Elmentek ügyvédjükhöz és kikérték tanácsát, hogyan lehetne az öreg földjét az ő nevükre iratni, őt pedig gondnokság alá helyezni. Mikor hazamentek, Gali rátámadt a leányára, hogy nem gyerek ő, nem kell neki gondnokság és bántotta, szidalmazta az asszonyt. — De erre a vő, Meszes János kelt a felesége védelmére, összetűzött apósával, földre vágta, mivel pedig az öreg erre sem nyugodott, mellére térdelt és úgy verte el. Az após testi sértés miatt bepanaszolta vőjét.

— **Időjósító kő.** A természettudósok most egy követ bámulnak, a melyet nemrég találtak Finnországban. A kőnek ugyanis az a különös sajátossága van, hogy megérzi az időváltozást és ilyenkor színt változtat. Ha szép, tiszta, napos idő van, akkor a kő hófehér, rossz idő alkalmával pedig mindjobban szürkül, végre majdaem koromfekete lesz. A tudósok azt állítják, hogy a kő vegytani összetételében túlyomóan sok sót tartalmaz, amely túlvalevőleg a levegő vízpáráit magába szívja és így megfeketedik, míg napfényes, száraz időben a vízpárák újra elpárolognak és a kő ismét fehér színt nyer.

— **Halálozások.** A mai napon az anyakönyvi hivatalnál a következő haláloseket jelentették be: Simon István ev. ref. 46 éves, Gebel Eszter ev. ref. 3 hónapos.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtárgy Piac utca 44. dr. Ujfalu-sz. Állandó fényképképzés kiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiállításban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót,** mert legjobb bajusznövesztő és apólször az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Vig estély.

(Saját tudósítónktól.)

— január 25.

Az az előkelő, diszes társaság, amely immáron több év óta fáradozik abban, hogy élvezetes felolvasó esték jövedelméből alapot teremtsen szegény iskolás gyermekek felruházására és tankönyvekkel való ellátására, nemes fáradozásának újabb tanubizonyosságával állott elő ma délután.

A felolvasó-esték sorozata közé beékeltek egy vig-estélyt, s rendkívül diszkrét műsorral igyekeztek a jelen voltak figyelmét lekötöni és tetszését kiérdemelni.

Elsősorban arról kell beszámolnunk, hogy Debrecen társadalmának elitje gyűlt össze ma délután a „Bika” szálló disztermében. Szép asszonyok és bájos, ifju leánykák csoportozata valóságos koszorut képezett a monumentális teremben. Aranyért nem lehetett öt óra után egy talpalatnyi helyet kapni a diszteremben, sőt a bejárókat is elfoglalták a teremből kiszorult férfiak.

Gyönyörű képet nyújtott a „Bika” disz-

terme. Baloldalon széles emelvény jelezte, hogy ott folynak majd le a program egyes pontjai. Az emelvénytől jobbra, balra bársony-pamlag volt a rendezőség családtagjai és a sajtó számára fenntartva. Az emelvény-nyel szemben ült a diszes közönség, ezenkívül az összes páholyokból kíváncsi női arccok kandikáltak elő.

A műsor minden egyes száma viharos tetszést aratott.

Rác Károly nyitánya nyitotta meg a vig-estélyt. Kondor Ernő, a szintársulat egyik legrokonszenvesebb tagja előbb kuplékat adott elő, majd hegedűn tréfás dalokat játszott. Zajosan megtapsolták. Zsül monológja általános derűtséget keltett.

A műsor fénypontja a tánc fejlődésének bemutatása volt. A Perczel nővérek, valamint Alföldy táncitanárnak 24 tanítványa segítettek ebben Drumár János zenedei tanárnak, aki a fejlődésről szóló ismertetést humoros keretben felolvasta.

Perczel nővérek szünni nem akaró tapsviharokat kaptak a bolero, kék-vók és a magyar csárdás bemutatásáért. A nagyszámú, előkelő közönségnek most egészen közelről nyílt alkalmuk szemlélni azokat a klasszikus mozdulatokat, amelyekkel a Perczel nővérek a táncot művészié teszik és valósággal megértékitik. A tánc költészete és varázsa lebegett mozdulataik nyomán a ragyogó szemek előtt.

Két csoportban 24 bájos leányka mutatotta be a gavoltot és a menüettet. Ők is rengeteg tapsot kaptak. Mandel Irénke, akitől az egész város tudja, hogy gyönyörűen táncol, frenetikus tetszés mellett lejtette el a tarantellát és végtelenül bájos megjelenés volt.

A táncoktól tíz perc szünet választotta el a bűvészmutatványokat és Sarkadi Vilmosnak, a szintársulat komikusának kupléit. Mindkét műsorszám nagyon tetszett. Sarkadi előadó tehetsége ezuttal sem szorul bővebb ismertetésre. Kedvence ő Debrecen színház-bájos közönségének kivétel nélkül. Az estély, amelyen az előadó művészek és táncművészek a jótékony célra való tekintettel díjtalanul működtek közre, nagy összeget jövedelmezett az alapnak. A rendezésből leginkább Wolaffka Nándor püspök vette ki a részét.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, jan. 27-én: „Postás fiu és huga” bohózat. (A)

Vasárnap, Jan. 28. d. u. „Katalin” operett.

Este: „Csöppség” vigjáték.

* **Jerikó falai.** A mai, második előadás még maradandóbbá tette Sutro Alfréd színművének sikerét. Szakács diszkrét és stilszerű alakítása, Arday Ida művésze és Almási Lola átgondolt játéka ma is nagy tetszést arattak a szép számú közönség részéről. — Különösen a hatásos és kifogástalan rendezés említendő fel, mint olyan, amelynek szintén nagy része volt a darab sikerében.

* **Bohém szerelem.** Minden tekintetben érdekes estélye lesz színházunknak vasárnap amikor is Nourget-nek a művészvilágból vett bájos operettje kerül színre. — Romantikus meséje, szuptilis finom francia zenéje mellett Zilahy a külsőséget sem feledte el. Ujdiszleteket készítetett, melyeket

Gyöngyössy Viktor a színház festő művésze és műszaki vezetője festett meg. Pompás látvány lesz az első felvonás padlás szoba díszlete, Páris óriás háztömbjeivel és a kanyargó Szaina folyójával. A bemutató előadást érdeklődéssel várja a közönség.

* **Gül-Baba.** A színházi szezon koronájának Martos és Huszka magyartárgyu operettjének bemutatása elé léz az érdeklődéssel tekint a közönség. Gül Baba, a rózsák atyjának budapesti sikerei után méltán megis illeti ez az érdeklődés. Színházi körökben nagyobb sikert jósolnak neki, mint volt a Bob hercegnek a társ szerzők első művének.

TAVIRATOK.

Andrássy Bécsben.

Bécs, jan. 25. Andrássy Gyula gróf ma este 10 órakor a „Bristol“-szállodába érkezett.

Politikai áramlat.

Páris, jan. 25. Parlamenti körökben híre jár, hogy Clemenceau szenátor új csoportot akar alakítani, amelynek elnöke ő maga volna — A Figaro tudoi véli, hogy a Clemenceau csoport politikája sok tekintetben különbözni fog a Combes vezetése alatt álló balpárt politikájával.

Megtört forradalmi mozgalom.

Iruck, jan. 25. Zima állomást forradalmárok tartották megszállva. — A kiküldött csapatok a főcsinokokat letartóztatták és a rendet helyreállították, de az igazi vezért nem tudták elfogni.

A spanyol király házassága.

Madrid, jan. 25. Alfonz király San-Sebastianba érkezett és a délelőtti folyamán Bieritzbe utazik tovább. — Krisztina anyakirálynő San-Sebastianba megy, ahol vasárnap a battenbergi hercegnő látogatását fogadja.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, jan. 25.

(Déli részlet.)

Buzakínálát mérsékelt, vételkedv csekély. Nyugodi irányzat mellett 16,000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek közül. tengeri tartott, változatlan. Idő: havazás.

Buza áprilisre	17.08—10.
Buza októberre	16.84—86.
Rizs áprilisre	13.96—98.
Sab áprilisre	14.84—86.
Tengeri májusra	13.90—94.
Répece 1906. augusztusra	27.80—90.

Törvényesek.

§ **Elgázolás.** Még a múlt év szeptember havában történt, hogy Szigeti István bérkocsis sebés hajtás közben a Csapó-utcán elütötte Gellér Sándor napszámost, a ki nagyon súlyos sérüléseket szenvedett az elgázolás következtében s huzamosabb ideig feküdt a kórházban, honnan azonban hetek multával gyógyultán bocsájtották el. — A vigyázatlan bérkocsist ma vonta felelősségre a törvényszék súlyos testi sértéssel vádolva és 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Letartóztatott kereskedők.** A bécsi hitelezőket védő egyesület nevében, Bergmann Ottó s.b. képviselőtében e hónap 12-én dr. Gyarmathy Viktor és dr. Balogh Arnold büntető feljelentést adtak be család bukás, okirat hamisítás miatt a Strausz Sa, Iamón és fia bóraru cég (Károly-körut 5.)

tagjai, nevezetesen Strausz Sándor, Mihály, Mór és a cég főkönyvelője Porgesz Alajos, mint bűnrészes ellen. A nyomozás folyamán nagy visszaélések s a bűnös manipulációknak egész sora nyert beigazolást. Mindenek előtt is 455 ezer 973 korona aktív vagyon helyett — melynek nyoma sem volt — egy millió koronára tehető hiány mutatkozott. Kiderült, hogy a cégtagok egymással összejárva, pénzüket, értékpapírjaikat, áruikat részben elrejtették, részben csalárd módon átengedeményezték, üzleti könyveiket hamisan vezették, még utólagosan a főkönyvbe hamis adatokat becsenpészték, eltekintve attól, hogy máris el volt 1904 év december óta tartottak, bebizonyosodtak továbbá a kontó váltóhamisítók is. Strausz Sándor a kit e hónapban okirathamisításért a Kuria 3 hónapra elítélte, a feljelentés előtt néhány nappal megszökött. Valószínűleg bujkál az országban. A rendőrség elrendelte körözését. Az illető 35—36 éves középtermetű, széles testalkatú, arca kerek, barna, haja fekete, bajusza fekete, nyirott. Bűntársait, és pedig Strausz Mór Marcellt, Strausz Mihályt és Porgesz Alajost ma délelőtt a rendőrség letartóztatta.

§ **Tolvajlás.** Lopás büntetével vádolva állított ma a törvényszék előtt Zsiros Bálint hajduhadházi lakos, aki a múlt év május 25 én éjjel átlópózdva szomszédja Varga Miklósné portájára, az udvaron levő tyukolat alkuleszal kinyitotta és onnan 10 tyukot eltüntetett. A szárnysokot egyenesen Ungvári Jánosnéhoz vitte, aki bár tudta, hogy Zsiros nem egyenes uton jutott a baromfiakhoz, megvette tőle azokat. — A törvényszék Zsiros Bálintot 3 napi, Ungvári né pedig 6 napi fogházra ítélte.

§ **Meglopja a gazdáját.** Dálnoki Lajos nádudvari gazdálkodónál szolgált Boros Antal szolga legény, de mivel a munkának nem nagy barátja volt egy szép napon kereket oldott, magával vivén emlékül gazdájának 12 kor. értékű zsebórát láncostól, melyen csakhamar tuladott és az így szerzett pénzből alaposan kimulatta magát. A lopás a természetesen rájöttek és megtették a feljelentést a hűtlen szolga ellen, akit tegnap vont felelősségre tettéért a törvényszék, mely lopás vétségében mondta ki bűnösnek és 2 heti fogházra ítélte.

Szerkesztői posta.

Z. J. A „Ködben“ című versben van egy újabbszerű fordulat: „Sötét szemében déli fény ragyog.“ Ez elég élénk kép. A többi utazási zongicálás. A „Bá l t e r e m b e n“ tehetségre valló, hangulatos vers, leszámítva a 2. versszakban az „össserugdalt“ virágot. Az utolsó versszak azonban elapítja az egészet, holott itt várnók az egésznek csatánóját. Micsoda prózai két sor már ez:

„Oda van már az én mulatságon!
Megutálom a háli világot“ sat.

Tessék az átdolgozását megpróbálni.

M. L. Mély sajnálattal vesszük tudomásul a szomorú hírt, de panaszával nem mi hozzánk, de a rendőrséghez tessék fordulni, kinek kötelessége volna felügyelni, hogy a házak eleje tisztán tartassék. A elcsuszamlások most napi renden vannak, mivel hó lepi be a földet s a fagy nem látható. Igazán csuda, hogy többen be nem ütik a fejüket, főleg a gyermekek, kik oly könnyedén szaladgálnak az utcán ide-oda. A háztulajdonosoknak kötelessége volna a rend fenntartása, hogy a gyalogjárókat tisztán tartassék. Fel is lesznek szólítva, a rendőr sorra járja a házakat, de a rend mégis elmarad, mert ez dologba kerül, habár csak kevésbe is. Valóban nem ártana, ha néha egyik-másik hanyag és rendetlen házigazda fölbukdácsolna az utcán, így talán jobban észre térnének s jobban tudnák, mi a kötelességük úgy magok mint másokkal szemben. Az emberek rendszeren csak akkor kapnak észhez, mikor már a baj meg van, ekkor látjákbe önön hibájukat, mi kevés előre látás mellett okvetlen be nem követhetett volna.

Városi Színház.

Bérlet 99. szám (C)

Péntek, 1906. évi január hó 26-án:

A drótos tót.

Nagy operette, előjátékkal 2 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Günther, bádigos mester — Sarkadi V.
Mici, leánya — — — Fóhy Frida.
Jankó, üzleivezetője — — — Békefi Lajos.
Pfefferkorn Lipót — — — Polgár S.
Zsuszka, cselédieány — — — Zilahyné V.

Holnap, szombaton, január hó 27-én:

A postás fu és huga.

Énekes bohózat.

MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmár teher v. sz. sz. —	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36	
	m. á. vasúttól	reggel	5	35
	vásártérről —	reggel	5	44
	m. á. vasúttól	d. e.	8	09
	vásártérről —	d. e.	8	18
H.-Böszörmény	d. u.	11	11	
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20	
felé	d. u.	4	41	
	d. u.	4	54	
	este	7	—	
	este	7	07	
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	58	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	18	
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor ér. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor ér. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor ér. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor ér. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	40	
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57	
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11	
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43	
Szatmár felől — — —	este	8	04	
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31	
	vásártérről —	reggel	7	33
	mávasúthoz	d. e.	7	40
	vásártérről —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérről —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permelezni nem kell.

a szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!!

Leírását és árjegyzéket

ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőtőlványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres

DELAWARE vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS“

2-3 napi befeeszkendéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszüntet. A legrégibb a legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetük. Feeszkendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerertárában (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerertárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimrén.

Tiszavidéki

Mező-Gazdák

szövetkezete

DEBRECEN, Széchenyi-utca 1.

Telefon 458.

Az 1906 ik évi I számú árjegyzékünk: vetőmagvak, takarmánycikkek, kőszén, műtrágyafélék, szalonna és zsír, olaj és kenőcsök, zsákok és ponyvák, gazdasági és technikai cikkek és gözeke hérszántásról megjelent és kívánatra bérmentve küldjük.

Olasz ciroktermelésre

vonalkozó előnyös feltételekről, — holdankint 40 korona kamatmentes előleg-nyújtás stb. — késséggel szolgálunk felvilágosítással.

Egyben felhívjuk a t. c. gazda közönséget a szövetkezetünkbe való belépésre.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesén díjtalanul.

GOLDBERGER AY.
BUDAPEST, NYÁZSI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Meghívás.

A Hajdunánási takarékpénztár részvényeseit

a folyó évi február hó 18-án d. e. 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

- 1) Igazgatói jelentés az 1905 év üzleti eredményéről.
- 2) Az 1905 évi zárszámadás és mérleg, valamint az évi nyereség miként felosztására vonatkozó igazgatói javaslat elbírálása s ennek kapcsán a felügyelő bizottságnak és a nagy választmány kiküldöttének jelentése a zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint a nagy választmány a jótékony célra fordítandó 1%-ára és az osztalékra vonatkozó javaslata és ezek után a felmentvény megadása az igazgatóság-felügyelő bizottság és tisztviselők részére.
- 3) Elnök és alelnök választása.
- 4) Egy felügyelő bizottságitag választása.
- 5) Az igazgató- és nagy választmány kiépítő tagjai helyet új tagok választása.
- 6) Kovács Antal s könyvvezető és Goldstein Dávid gyakarok fizetés emelés iránti kérvénye.
- 7) Zsenesi Balázs intézeti szolgáló fizetés emelés iránti kérvénye,
- 8) A H. nánási Casinónak most az intézet bérletjének az acetylen világítás bevezetése iránti megkeresése.
- 9) A nagy választmány javaslata az intézeti ház udvara egy szolgáló lakás emelésére vonatkozólag.
- 10) Esetleges indítványok.

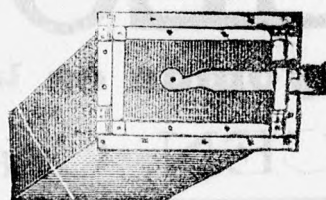
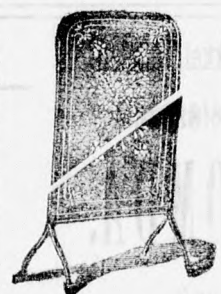
Hajdunánás 1906. január 23.

CSOHÁNY LÁSZLÓ,
elnök,

Jegyzet: Az igazgatói jelentés és a múlt évi mérleg az intézet helyiségében a közgyűlést megelőző 8 napon közzélmére van kitéve, bárki által megtekinthető.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZAM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-dinger kőpeny és öntött vask. yhák, megen szer-kezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. LŐPOR ÁRUDA Újdonság! BRONWNIÖG is né-t-lőfegyver 1904 m. Szén- és fakosarak, melegvödök fürdőkádak vasbutorok, gyermek-székék és k csik, mosdó-készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

Syakorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gvermekszékék-, kos-csik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénfosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-sobb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac u 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös föllírással. „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint leg-régibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sür-gösen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavarára, májbjaj, szélkolika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vér-szegénység, ideges ffaejás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —.42
1 tekeres 6 skatulyácskával . K. 2,10

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekeres Korona.	2.60	4 tekeres Korona	8.90
2 " " "	4.70	5 " " "	10.50
3 " " "	6.80	10 " " "	18.50

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszerháza
WIEN, I., Singerstrasse 15.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPÍTTATOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárusítója.

Betéteket elfogad. **Kölcsönöket** nyújt váltókra és ingatlanokra. **Törlesztéses** kölcsönöket nyújt 600 koro-
nán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) **Tőzsdei megbízásokat** teljesít értékpapírok vételére és eladására.
Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzügyintézet részvényeire és ékszerekre. **Ércpénzeket** vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzálog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel.

Bővebb felvilágosítással szolgál **fenti intézet.**

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG”

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdívatosabb betűkkel ellátott,

gyorsajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG”

részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . . 12 kor.

Fél évre . . . . . 6 kor.

Negyed évre . . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . . 20 kor.

Fél évre . . . . . 10 kor.

Negyed évre . . . . 5 kor.